

דעות אחרונות

2.11.2014

איתן גלבוע • הבחירות לקונגרס

הקונצנזוס טוב לנו

כל הסימנים מורים על ניצחון רפובליקני בבחירות אמצע הקדנציה הקרובות לקונגרס. רס. הדמוקרטים שלטו בשני בתי הקונגרס רק בשנתיים הראשונות לכהונת אובמה, ובארבע השנים שעברו מאז המשיכו לש" לוט בסנאט אבל הרפובליקנים שלטו בבית הנבחרים. הפעם, לראשונה במהלך כהונתו, אובמה צפוי להתמודד עם קונגרס לעומתי, מתוסכל, נוקשה, נחוש ועוין במיוחד.

לעיתים קרובות בחירות אמצע לקונגרס משמשות כמ" שאל עם על מדיניות הנשיא ותפקודו בענייני פנים וחוץ. ציוני אובמה בשני התחומים ירודים מאוד.

כאשר הנשיא זוכה לאהדה ולהערכה בקרב המצביעים, מועמדים מטעם מפלגתו מזמינים אותו להופיע לצי" דם באירועי הבחירות. הפעם, מועמדים דמוקרטים רבים העדיפו להתרחק מאובמה ולכדל עצמם ממדיניותו. סק" רים גילו גם שבוחרים דמוקרטים רבים מתכוונים להישאר בבית ולא להצביע. בבחירות האלה אובמה נתפס יותר כנ" טל מאשר כנכס.

בבחירות האמצע לקונגרס בדרך כלל מפלגת הנשיא המכהן מאבדת סנאטורים וצירים לטובת המפלגה הירי" בה. זה קרה גם לאובמה בבחירות 2010, שהתקיימו שנתיים לאחר ניצחונו המוחץ הראשון בבחירות לנשיאות. הפעם, הפסד אפשרי לדמוקרטים לא יהיה רק תוצאה של מגמה היסטורית קבועה, אלא גם של חוסר אמון בממשל ושל קרע עמוק בחברה האמריקאית.

בסקרים עדכניים על שיעור האמון במוסדות ובארגונים, כל שלושת רשויות השלטון תפסו מקומות נמוכים מאוד. בית המשפט העליון זכה ל-30%, הנשיאות ל-29% והקונ" גרס ל-7% בלבד – תוצאה שדירדרה אותו למקום האחרון. ציונים כאלה מובילים להצבעת מחאה נגד המפלגה שנצי" גיה שולטים בבית הלבן ובסנאט.

במערכת פוליטית בת שתי מפלגות, הצבעת מחאה נגד האחת פירושה הצבעה בעד השנייה או הימנעות מהצבעה. שיעורי ההצבעה בבחירות האמצע הם כלאו הכי נמוכים. בבחירות האמצע האחרונות של 2010 הצביעו 42% בלבד מבעלי זכות הבחירה. שיעור חוזר כזה או נמוך ממנו ייחשב להבעת אי אמון מתמשכת במערכת הפוליטית.

דווקא בתקופת כהונתו של הנשיא השחור הרא" שון בתולדות ארה"ב, ואולי גם בשל צבע עורו, הקיטוב הפוליטי בחברה האמריקאית הגיע לשיא שלא היה כמו" תו מאז המלחמה הכושלת בווייטנאם. כדי לקדם ולבצע חוקים ותוכניות, התרבות הפוליטית המסורתית תמיד עו" דדה שיתוף פעולה ופשרות בין שתי המפלגות. בתקופת אובמה, הדיונים הציבוריים הצטיינו בקיצוניות, בנוקשות ובעוינות ששיתקו את הממשל. המשך המגמה הזו יגרום לכך שאובמה לא יוכל לקדם ולבצע את תוכניותיו בענייני הפנים וייאלץ להתמקד בענייני חוץ, שער עכשיו לא הני" בו לו הצלחות רבות.

לאור זאת, יש בארץ מי שחושבים שניתן יהיה להפעיל את הקונגרס החדש נגד אובמה כדי להגביל אותו. זו אסטרטגיה שגויה. ישראל זקוקה לקונצנזוס בין מפלגתי ולתמיכת הר" מוקרטים והרפובליקנים כאחד. הפעלת קונגרס רפובליקני נגד הנשיא הדמוקרטי תחבל בתמיכה הבינ מפלגתית הנד" רשת, ותרתיה עוד יותר את אובמה.

אובמה יסיים את כהונתו בינואר 2017. זו תקופה ארוכה, שבה הוא עוד יידרש לקבל החלטות חשובות בענייני יש" ראל ותהפוכות האזור. לפיכך, יש צורך לעשות כל מאמץ לשקם את היחסים איתו ועם קרי ולחדול מביקורת אישית ומאמירות מזלזלות בתבונת מקבלי ההחלטות האמריקאים ובמניעיהם. ■